

Ministerstvo zemědělství ČR

Č.j. 35271/2010-13090

V Praze dne 14.12. 2010

Vzdělávací program

Kurz
pro výkon obecných zemědělských činností
v rozsahu 300 hodin

Projekt vzdělávání zemědělců

Zpracoval odbor 13090

1. Úvod

Vzrůstající nároky na kvalitu zemědělských výrobků, dodržování zásad správné zemědělské praxe, významný podíl zemědělství při tvorbě a zachování krajiny, efektivní využívání dotací a státních subvencí, uplatňování zásad Společné zemědělské politiky - to vše klade značné nároky na odbornou kvalifikaci zemědělských podnikatelů i dalších pracovníků v resortu.

Odborná kvalifikace zemědělců je také doporučována a podporována ve vyspělých zemích EU. Splnění předepsaného kvalifikačního požadavku je v řadě těchto zemí nezbytnou podmínkou pro získání zemědělských dotací. Obdobná situace je u vybraných podpor také v naší republice.

Ministerstvo zemědělství proto vytvořilo vzdělávací program, který účastníkům umožní osvojení si zemědělských vědomostí a některých dovedností potřebných pro kvalifikovaný výkon obecných zemědělských činností. Absolvování tohoto vzdělávacího programu je předpokladem k získání vybraných státních příspěvků a dotací v zemědělství pro žadatele, kteří neabsolvovali požadované zemědělské vzdělání v soustavě středních, vyšších odborných a vysokých škol.

Osvědčení vydané po úspěšném absolvování kurzu je dokladem o získání minimální zemědělské kvalifikace stanovené příslušnou resortní směrnicí.

2. Cíl vzdělávací akce

Cílem vzdělávacího programu je umožnit účastníkům aktivní osvojení si základních zemědělských znalostí, vybraných nových progresivních teoretických vědomostí a intelektuálních dovedností nezbytných pro úspěšné provozování rodinné farmy nebo zemědělského podniku a to včetně obsluhy PC, popř. k výkonu zemědělských činností v pozici zaměstnance.

Cílem programu není naučit účastníky elementárním encyklopedickým poznatkům o zemědělské výrobě, které mohou získat samostudiem odborných příruček, učebních textů a učebnic. Cílem není ani získání základních praktických zemědělských dovedností, které již mají osvojeny vlastní praxí, pokud se nejedná o potenciální zájemce o podnikání v zemědělství bez jakýchkoliv odborných zkušeností. Nové poznatky o zemědělské výrobě budou při výuce částečně diferencovány s ohledem na výrobní specializace jednotlivých účastníků. Po úspěšném absolvování kurzu by měli absolventi v oblasti svého podnikání znát:

- základní technologie zemědělské prvovýroby v oblasti pěstování plodin a chovu hospodářských zvířat,
- progresivní technologické postupy užívané v zemědělství, při dodržování podmínek cross compliance, welfare zvířat apod.,
- současné trendy zemědělských technologií a využívání zemědělské techniky,
- základy vedení organizační a ekonomické administrativy vlastní rodinné farmy nebo jiného zemědělského podniku, systém zemědělského poradenství,
- zásady úspěšného managementu a marketinku zemědělského podniku,
- základní právní předpisy relevantní podnikatelské praxi při hospodaření na rodinné farmě nebo v jiném zemědělském podniku,
- cíle společné zemědělské politiky a systém evropských tržních mechanismů,
- směry diverzifikace českého zemědělství, programy, podpory,
- základy ekologického hospodaření, tvorby a ochrany krajiny,
- základy bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany,
- základní úkony k obsluze PC (MS Word, MS Excel, MS Outlook a Internet)

a umět vykonávat:

- základní zemědělské činnosti v oblasti svého stávajícího nebo předpokládaného výrobního zaměření.

3. Cílová skupina (účastníci)

Jde především o zemědělské podnikatele, kteří začali hospodařit od roku 1990. Získali již praktické zkušenosti s výkonem zemědělských činností, chtějí získat ucelenější přehled o zemědělské prvovýrobě a mají zájem získat nové znalosti o moderních výrobních technologiích, ekonomice a organizaci podniku, ekologickém hospodaření a znalosti z uplatňování společné zemědělské politiky a cross compliance, z oblasti zemědělské legislativy, bezpečnosti a hygieny práce.

Kurz je také určen potenciálním zájemcům o podnikání v zemědělské výrobě, kteří zatím nemají žádné zkušenosti s výkonem zemědělských činností a řízením zemědělského podniku.

Předpokládá se, že cílová skupina bude velmi heterogenní vzhledem k úrovni i druhu předchozího vzdělání, délce zemědělské praxe, výrobnímu zaměření, velikosti a vybavení zemědělského podniku a rozsahu hospodářské činnosti. Při stanovení konkrétního odborného obsahu kurzu nebo při eventuálním stanovení studijních skupin je nutné k těmto rozdílům co nejvíce přihlídnout.

4. Forma a druh vzdělávací akce

Vzdělávací program je organizován formou prezenčního kurzu, který je realizován ve vybraných vzdělávacích subjektech. Jejich výběr provádí Ministerstvo zemědělství, které je také zároveň odborným garantem programu.

Počet a rozmístění vzdělávacích subjektů je stanoven tak, aby bylo plošně pokryto celé území ČR. Kurz probíhá formou prezenčního studia.

Kurz je ukončen **závěrečnou zkouškou**. Ta sestává z teoretické zkoušky a ústní obhajoby zadaného absolventského projektu. Obsah teoretické zkoušky musí korespondovat s učivem společným všem účastníkům kurzu. Výstupním certifikátem je osvědčení. Osvědčení získá uchazeč, který úspěšně vykoná předepsanou závěrečnou zkoušku. Toto osvědčení nenahrazuje výuční list.

5. Obsah vzdělávací akce

Odborný obsah kurzu pro výkon obecných zemědělských činností je stanoven rámcovým učebním plánem, který také stanovuje orientační podílové časové dotace pro jednotlivé odborné tématické celky.

RÁMCOVÝ UČEBNÍ PLÁN

Odborné tematické celky

Doporučený podíl rozsahu výuky
z celkového počtu 300 hodin

Pěstování zemědělských plodin	12 - 15 %
Chov hospodářských zvířat	12 - 15 %
Zemědělská technika a technologické linky	7 - 10 %
Ekonomika podnikání	12 - 15 %
Základy obsluhy informačních technologií	5 - 12 %
Základy zemědělského práva a politiky	2 - 4 %
Zásady bezpečnosti a hygieny práce	1 - 2 %
Ekologické hospodaření, tvorba a ochrana krajiny	3 - 5 %
Zpracování projektu	2 - 5 %
Praxe	25 - 35 %

Konkrétní obsah jednotlivých odborných tematických celků volí vyučující podle níže uvedených rámcových učebních osnov a podpisem schvaluje ředitel vzdělávacího subjektu. V tematických odborných celcích pěstování zemědělských plodin a chov hospodářských zvířat se zaměřuje jak na základní znalosti o rostlinách a zvířatech, tak také na technologie jednotlivých výrob. Do odborného tematického celku zařazuje pouze učivo, které má prioritní význam pro kvalifikaci účastníka. Metodické pokyny pro vyučujícího jsou uvedeny v úvodu jednotlivých tematických celků.

V odborných tematických celcích, s výjimkou praxe, je možné využít i e-learningovou výuku. E-learningovou výuku je možné zavést v rozsahu do 10% celkové hodinové dotace teoretických odborných tematických celků. Přitom je nutné přihlídnout k podmínkám školy, vycházet ze složení účastníků kurzu a z dostupnosti e-learningového vzdělání pro dané vzdělávací okruhy.

Rámcové učební osnovy jednotlivých tematických celků

Pěstování zemědělských plodin- 42 hodin

Pojetí tematického celku

Při stanovení konkrétního obsahu a rozsahu učiva je třeba vycházet z odborné úrovně účastníků kurzu a přiměřeně také z jejich potřeb a výrobního zaměření. Je třeba dosáhnout toho, aby všichni absolventi kurzu měli osvojeny základní podmínky a technologie pěstování zemědělských plodin, a to bez ohledu na jejich výrobní zaměření. Úroveň těchto poznatků, které umožňují výkon obecných zemědělských činností, bude ověřena testem při závěrečné zkoušce.

Biologickou podstatu pěstování rostlin, a další podpůrné poznatky, se doporučuje uplatnit pouze v míře nezbytně nutné pro pochopení souvislostí. Hlavní důraz je kladen na moderní technologie pěstování běžných zemědělských plodin a na speciální plodiny vybrané podle výrobního zaměření a potřeb účastníků. Při výkladu učiva dbá vyučující na zásady správné zemědělské praxe. Výuka pěstování speciálních plodin probíhá především formou konzultací a samostudia. Toto učivo by mělo být promítnuto zejména do absolventského projektu účastníka.

V průběhu kurzu, po získání potřebných dovedností v obsluze osobního počítače, zadává vyučující účastníkům úkoly, k jejichž splnění musí využívat zemědělské informační servery. Jde zejména o vyhledávání nových metodik pro dodržování cross compliance, odborných rad pro uplatňování nových technologií, o přenos nových poznatků resortního výzkumu do praxe apod. Doporučuje se využívat resortně zaměřené internetové stránky, např. www.agronavigator.cz, www.vuzt.cz, www.vurv.cz, www.srs.cz a další. Splnění úkolu kontroluje zadáním referátu o dané problematice.

Uvedený rámcový rozpis učiva je orientační. Konkrétní odborný obsah určí vyučující po zjištění úrovně znalostí a zájmu jednotlivých účastníků o pěstování zemědělských plodin při zahájení kurzu. Přihlíží přitom k podmínkám vzdělávacího subjektu a výrobnímu zaměření regionu. Součástí učiva o pěstování jednotlivých zemědělských plodin jsou také technologické postupy a použité mechanizační prostředky, včetně neopominutelných požadavků bezpečnosti a hygieny práce.

Rámcový rozpis učiva

1. Základy biologie rostlin(4 hodiny)-Ing. Nevrklová-15.11.13
stavba těla rostlin, buňka, pletiva, orgány, rozmnožování rostlin, opylení, oplození, plod, růst a vývoj rostliny, fenologie, rajonizace
2. Základní složky prostředí (4 hodiny)
ovzduší - meteorologické prvky, jejich účinek a měření, podnebí, počasí, světlo a teplo - světelné a teplotní podmínky stanoviště, voda - příjem a výdej vody, retence vody v krajině, mikroklima, biodiverzita - zvýšení druhové rozmanitosti rostlin a živočichů v agroekosystémech
3. Výživa rostlin a hnojení (4 hodiny)
výživa ze vzduchu a z půdy, biogenní prvky, statková a průmyslová hnojiva, technologie a plán hnojení, osevní postupy
4. Půda a její zpracování (4 hodiny)- Ing. Krajíček – 2.11.2013
vznik a vývoj půdy, půdní profil, půdní vzorky, odběr a stanovení obsahu živin a pH, složení půdy, vlastnosti půdy, struktura, humus, půdní druhy, ovlivnění vlastností půd a ochrana půdy, zpracování půdy (základní, předseťové, vegetační), BPEJ, ceny půdy
5. Setí a sázení (4 hodiny)
osivo a sadba - výroba, vlastnosti, posuzování, šlechtění, technika setí a sázení
6. Ochrana rostlin(4 hodiny)
základní pojmy, diagnostika hlavních škodlivých organismů, metody ochrany rostlin proti škodlivým činitelům, zacházení s přípravky na ochranu rostlin, základní evidence v ochraně rostlin, mechanizace a ekonomické hodnocení
7. Pěstování polních plodin (6 hodin)
obiloviny   *pšenice, ječmen, žito, oves, kukuřice*
luskoviny   *hrách, bob, čočka, sója*
olejniny   *řepka, mák, slunečnice*
okopaniny   *cukrovka, brambory, krmná řepa*
speciální plodiny (regionálně) *sladovnický ječmen, kmín, chmel, len, vinná réva apod.*
8. Pícninářství a krmivářství (4 hodiny)
rozdělení a charakteristika pícnin, zakládání a ošetřování porostů, trvalé travní porosty, konzervace píce (siláž, senáž, seno), trvalé travní porosty
9. Alternativní postupy a ekologické kultury (4 hodiny)
ekologická produkce potravin, obnovitelné zdroje energie, bionafta, dřevní hmota, zalesňování, zatravňování

10. Pěstování alternativních plodin (4 hodiny)

agrotechnika, zpracování, odbyt, marketing, ekonomika - pšenice špalda, pohanka, proso, oves nahý, ječmen nahý, amaranthus, konopí

Chov hospodářských zvířat – 42 hodin

Pojetí tématického celku

Při stanovení konkrétního obsahu a rozsahu učiva je třeba vycházet z odborné úrovně účastníků kurzu a přiměřeně také z jejich potřeb a výrobního zaměření. Je třeba dosáhnout toho, aby všichni absolventi kurzu měli osvojeny obecné základy chovu hospodářských zvířat a základy chovu skotu a prasat, a to bez ohledu na jejich výrobní zaměření. Úroveň těchto poznatků, které umožňují výkon obecných zemědělských činností, bude ověřena testem při závěrečné zkoušce.

U účastníků, jejichž zemědělská činnost je orientována na chov hospodářských zvířat, bude tato problematika probírána do větší šíře a rozsahu. Zejména pro ně je určeno odborné téma chov ostatních hospodářských zvířat. Při probírání technologie chovu jednotlivých druhů hospodářských zvířat je součástí výkladu také učivo o zemědělských stavbách a budovách, ve kterých jsou chována. Důraz je kladen především na výuku moderních technologií chovu hospodářských zvířat a uplatňování zásad správné zemědělské praxe a welfare. Pro nadstandardní a specifické učivo jsou využívány především konzultace a samostudium. Toto učivo by mělo být promítnuto zejména do absolventského projektu účastníka.

V průběhu kurzu, po získání potřebných dovedností v obsluze osobního počítače, zadává vyučující účastníkům úkoly, k jejichž splnění musí využívat zemědělské informační servery. Jde zejména o vyhledávání nových metodik pro dodržování cross compliance, odborných rad pro uplatňování nových technologií, o přenos nových poznatků resortního výzkumu do praxe apod. Doporučuje se využívat internetové stránky, např. www.agronavigator.cz, www.vuzt.cz, www.vuzv.cz, www.svscr.cz a další. Splnění úkolu kontroluje zadáním referátu o dané problematice.

Uvedený rámcový rozpis učiva je orientační. Konkrétní odborný obsah určí vyučující po zjištění úrovně znalostí a zájmu jednotlivých účastníků při zahájení kurzu. Přihlíží přitom k podmínkám vzdělávacího subjektu a výrobnímu zaměření regionu.

Rámcový rozpis učiva

1. Anatomie a fyziologie hospodářských zvířat (8 hodin)-Ing. Vejsada
základní anatomické názvosloví, části a krajiny těla, organismus – stavba a činnost
2. Obecná zootechnika a etologie (8 hodin) – Ing. Vejsada
plemena a vlastnosti hospodářských zvířat, činitelé chovatelského prostředí, základy veterinární prevence, welfare
3. Výživa a krmení hospodářských zvířat (4 hodiny)- Ing. Langhammerová
fyziologie výživy zvířat, živiny, krmiva, krmné dávky, úprava krmiv a skladování
4. Chov skotu (8 hodin) – Ing. langhammerová
význam chovu skotu, plemena, plemenitba, chov jednotlivých kategorií skotu, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu skotu
5. Chov prasat (6 hodin) – Ing. Langhammerová
význam chovu prasat, plemena prasat, plemenitba, chov jednotlivých kategorií prasat, zpracování jatečních prasat, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu prasat

6. Chov ostatních hospodářských zvířat (8 hodin)

chov koní	Ing. Tomášek- význam chovu koní, plemena, plemenitba, ošetřování, výcvik, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu koní
chov ovcí	Ing. Vejsada význam chovu ovcí, plemena, plemenitba, odchov jednotlivých kategorií, ovčácký pes, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu ovcí
chov koz	Ing. Vejsada význam chovu koz, plemena, plemenitba, odchov jednotlivých kategorií, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu koz
chov drůbeže	význam chovu drůbeže, chov slepic, chov kachen, chov husí, chov krůt, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu drůbeže
chov holubů	význam chovu holubů, plemena, plemenitba, doporučené technologické systémy chovu, vliv chovu holubů na životní prostředí
chov králíků	význam chovu králíků, plemena, plemenitba, chov v drobnochovech a velkochovech, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu králíků
chov ryb	význam chovu ryb, druhy chovaných ryb, plemenitba v chovu ryb, chov jednotlivých druhů, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu ryb
chov včel	význam chovu včel, včela a včelstvo, plemenitba včel, chov a ošetřování včelstva, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu včel
farmový chov zvěře	význam, zásady a realizace farmového chovu zvěře, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí ve farmovém chovu zvěře
chov bězců	význam chovu bězců, druhy bězců, líhnutí a chov, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu bězců

Zemědělská technika a technologické linky – 29 hodin

Pojetí tématického celku

Při stanovení konkrétního obsahu a rozsahu učiva je třeba vycházet z odborné úrovně účastníků kurzu a přiměřeně také z jejich potřeb a výrobního zaměření. Je třeba dosáhnout toho, aby všichni absolventi kurzu měli osvojeny zásady efektivního a bezpečného využívání zemědělské techniky a technologických linek. Úroveň těchto poznatků, které umožňují výkon obecných zemědělských činností, bude ověřena testem při závěrečné zkoušce.

Uvedený rámcový rozpis učiva je orientační. Konkrétní odborný obsah určí vyučující po zjištění úrovně znalostí a zájmu jednotlivých účastníků při zahájení kurzu s ohledem na podmínky vzdělávacího subjektu a výrobní zaměření regionu. Vzhledem k velké rozmanitosti v praxi využívané zemědělské mechanizace, její rychlé inovaci a zavádění nových technologií se vyučující při výkladu učiva zaměří zejména na objasnění základních principů činnosti strojů a zařízení pro standardní pěstitelské a chovatelské činnosti, jejich uplatnění u současné zemědělské techniky, využívání technologických linek a také na uplatňování zásad správné

zemědělské praxe. Se specifickou a v regionu nevyužívanou technikou seznámí vyučující účastníka kurzu informativně.

Rámcový rozpis učiva

1. Energetické zdroje využívané mechanizačními prostředky v zemědělství (1 hodina)
*motory - spalovací, elektrické,
přenos energie - mechanický, hydraulický, elektrický kombinovaný*
2. Doprava v zemědělství a manipulace s materiálem (1 hodina)
dopravníky - mechanické a pneumatické, doprava kapalin, kolové dopravníky, paletizace, kontejnerizace
3. Zpracování půdy a hnojení (2 hodiny)
stroje a zařízení pro základní zpracování půdy, předset'ové zpracování půdy, rozmetadla, postřikovače
4. Mechanizační prostředky pro setí a sázení (2 hodiny)
secí stroje, sázecí stroje, přesazovací stroje
5. Mechanizační prostředky pro ošetřování rostlin během vegetace (2 hodiny)
plečky, hrobkovače, stroje a zařízení na ochranu rostlin, zavlažovací zařízení
6. Sklizeň pícnin (2 hodiny)
žací stroje, čehrače, mačkače, obrabeče, shrnovače, sběrací vozy, sklízecí rezačky, prostředky pro konzervaci a skladování píce, prostředky pro sušení, silážování a senážování
7. Sklizeň a posklizňová úprava obilovin (3 hodiny)
sklízecí mlátičky, prostředky pro posklizňovou úpravu zrna – čističky, třídíčky, sušičky, sila, prostředky pro úklid a skladování slámy, lisy
8. Sklizeň a posklizňová úprava okopanin (3 hodiny)
prostředky pro sklizeň, úpravu a skladování brambor, prostředky pro sklizeň řepy
9. Sklizeň a posklizňová úprava speciálních plodin (2 hodiny)
prostředky na sklizeň posklizňovou úpravu a skladování ovoce, zeleniny, lnu a chmele, prostředky pro obhospodařování zemědělské půdy v horských oblastech
10. Krmení a ošetřování hospodářských zvířat (2 hodiny)
zootechnické požadavky, prostředky pro přípravu a zakládání krmiv, napáječky, prostředky pro odstraňování mrvy, močůvky a kejdy, zařízení pro vázání zvířat
11. Dojení a chlazení mléka (4hodiny)
zootechnické požadavky, dojící zařízení, chladičí zařízení
12. Stroje a zařízení pro získávání energie z netradičních zdrojů (1 hodina)
regenerátory, rekuperátory, tepelná čerpadla - chlazení mléka, vyvíječe bioplynu, kotle na spalování netradičních paliv
13. Provozní spolehlivost zemědělské techniky (1 hodina)
princip opotřebení strojů, systém technických údržeb a oprav, základní způsoby renovací a oprav, zásady péče o zemědělskou techniku a její skladování
14. Využití mechanizačních prostředků (1 hodina)
sestavování souprav, sestavování technologických linek, posuzování výkonnosti a ekonomické efektivity
15. Zemědělské stavby (2 hodiny)
projektová dokumentace, povolení stavby, stavby pro rostlinnou výrobu, stavby pro živočišnou výrobu, dílny a garáže

Ekonomika podnikání – 40 hodin

Pojetí tématického celku

U rámcového rozpisu učiva se doporučuje dodržet sled témat. Současně je vhodné přizpůsobit konkrétní obsah a rozsah tématických celků odborné úrovni účastníků kurzu, kterou získali předchozím studiem a praxí, a také praktickým potřebám, které vyplynou z velikosti, právní formy a výrobního zaměření jejich podniku. Úroveň vstupních znalostí a potřeb zjistí vyučující na začátku kurzu neklasifikovaným písemným nebo ústním testem a využije je při sestavení programu konzultací.

Konzultace se doporučuje využít především ke kontrole znalostí z doporučené literatury, k výkladu složitějších celků a souvislostí mezi ekonomickými kategoriemi, a především k praktické aplikaci získaných teoretických znalostí účetnictví. K praktickým aplikacím je vhodné využívat veřejně dostupné informace, ale také informace z podniků účastníků kurzu.

Účastníci se naučí hodnotit zjištěné ekonomické informace a vyvozovat z nich závěry pro řízení podniku. Proto je kladen důraz hlavně na analýzu informací (jejich zpracování a hodnocení) a na možnosti jejich využití pro rozhodování.

Úroveň teoretických znalostí a schopnost jejich aplikace bude ověřena při zpracování absolventského projektu a při závěrečné zkoušce.

Rámcový rozpis učiva

1. Podnik v podmínkách tržního hospodářství- hodin
klasifikace podniků, postavení zemědělského podniku v rámci národního hospodářství ČR, ekonomická podstata zemědělského podniku, sdružování podniků, úloha státu při utváření organizační struktury zemědělství
2. Podnikové činnosti
výrobní a odbytová činnost, zásobovací, personální, investiční, ekonomický systém a funkce podniku, marketing a management, evidence podnikových činností, základní principy účetnictví, finanční a vnitropodnikové účetnictví, soustava účtů
3. Majetková výstavba podniku
druhy majetku, způsoby pořízení, hodnocení obratu – aktivity, obnova a rozšiřování majetku, zvláštnosti využití majetku v zemědělských podnicích, základy účtování majetku (pořízení, skladování, opotřebení, získávání a použití zdrojů financování)
4. Zásobovací činnost podniku
evidence zásob a nákladů, plánování a hodnocení obratu zásob, odbytová činnost podniku, využití analýzy trhu při plánování odbytu, náklady odbytu, podmínky prodeje na tuzemských a zahraničních trzích, základy celní politiky
5. Zdroje financování podnikatelské činnosti
náklady na zdroje financování – úrok, podíl na zisku, průměrné náklady, ovlivňující faktory – úroková míra, inflace, měnový kurz, časové riziko, vztahy podniku k poskytovatelům kapitálu, hodnocení bonity klienta
6. Kapitálová (finanční) struktura
zvláštnosti struktury zemědělského podniku, pravidla financování, překapitalizování a podkapitalizování podniku a důsledky
7. Pracovní síla
úloha, personální činnosti, faktory ovlivňující potřebu práce, hodnocení struktury a využití pracovních sil, cena práce, základy odměňování pracovních sil v zemědělství – formy, uplatnění zákona o mzdě a zákona o platu, účtování mezd a ostatních osobních nákladů, sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů

8. Půda
funkce, klasifikace v ČR a EU, trh s půdou, úřední a tržní cena půdy, náklady na užívání – nájemné a daně z pozemků, hodnocení využití půd, ochrana zemědělského půdního fondu, produkční funkce a ochrana životního prostředí
9. Výrobní činnost podniku
struktura výroby, faktory ovlivňující strukturu, klasifikace a vyjadřování výsledků výroby, tvorba a rozdělování produkce v podniku, zvláštnosti plánování výsledků výroby v zemědělství
10. Výnosy, náklady, zisk a cash flow podniku
vymezení pojmů, struktura výnosů, nákladů, zisku a cash flow, význam a funkce zisku, význam a využití cash flow, účtování výnosů, nákladů, příjmů a výdajů, daně z příjmů a přidané hodnoty, obsah daňového přiznání, ostatní daně, daňové zatížení podniku
11. Hodnocení stupně využití produkčních zdrojů
význam a základy *poměrové ukazatele, soustavy ukazatelů, pyramidální rozklady a indexy, podstata, konstrukce, vyhodnocení úrovně a dynamiky, využití programů na FAN*
finanční analýzy
ekonomická efektivnost výroby *intenzita výroby, produktivita práce, rentabilita výroby v zemědělských podnicích, podstata, konstrukce, vyhodnocení úrovně a dynamiky,*
12. Kalkulace nákladů a cen produkce
předběžné a výsledné kalkulační náklady a cen, zdroje informací pro zpracování předběžných kalkulací (šetření ÚZEI, VÚRV, VÚŽV, VÚZT), podstata a využití kalkulační hrubého rozpětí a příspěvku na úhradu, využití kalkulací při hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a pro plánovací účely
13. Investiční činnost podniku a příprava podnikatelských projektů
plánování nákladů a výnosů podnikatelských projektů, význam faktoru času a rizika, statické, dynamické a nákladové ukazatele ekonomické efektivnosti investic, konstrukce, vyhodnocení, programy podnikání v ČR
14. Důvody a cíle poskytování dotací a podpor
dotiční programy vyhlášené EU, MZe, MŽP, MMR a MPO, administrativní a ekonomické podmínky získávání podpor do zemědělských podniků a venkovských oblastí (§ 250b trestního zákona - odpovědnost za uvedení nepravdivých údajů v žádostech)
15. Hlavní problémy ekonomiky výroby, zpracování a spotřeby produktů
rostlinná výroba *kvalita a ceny vstupů, faktory ovlivňující cenu produkce, hodnocení kvality produkce, uspořádání dodavatelsko-odběratelských vztahů, význam plodinových burz a dalších odbytových organizací, obchodování na burzách*
živočišná výroba *množství, kvalita a cena vstupů, hodnocení užitekosti a kvality práce, faktory ovlivňující cenu, uspořádání dodavatelsko-odběratelských vztahů, úloha odbytových organizací*

Základy obsluhy informačních technologií – 15 hodin

Pojetí tématického celku

Úroveň znalostí účastníků v obsluze PC zjistí vyučující vhodně voleným vstupním testem. Účastníkům, kteří nemají žádné praktické dovednosti v ovládnutí PC, stanoví vyučující takový obsah a rozsah učiva, aby po ukončení kurzu byli schopni samostatně využívat základní aplikace MS Word, MS Excel, Internet Explorer a MS Outlook, uměli najít základní

informace pro svoji zemědělskou činnost na Internetu a uměli komunikovat prostřednictvím elektronické pošty.

Účastníkům, kteří již ovládají PC, stanoví vyučující obsah tematického celku podle vybavení a zaměření vzdělávacího subjektu. Doporučuje se, aby přitom zohlednil jejich odborné zájmy.

Účastníci budou na základě vstupního testu rozděleni do tří cílových skupin:

- skupina A - účastníci, kteří nemají ani elementární znalosti a zkušenosti s informačními technologiemi,
- skupina B - účastníci, kteří prokáží částečné znalosti obsluhy PC a základních aplikací a potřebují formou konzultace své znalosti utřídit, doplnit a upevnit,
- skupina C - účastníci, kteří v testu prokáží znalosti v obsluze PC.

Téma 3. Základy MS Internet Explorer zařazené ve skupině A probere vyučující časově tak, aby ho mohli účastníci využít ke splnění úkolů stanovených v tematických celcích Pěstování zemědělských plodin a Chov hospodářských zvířat.

Rámcový rozpis učiva

Skupina A (doporučený rozsah 36 hodin, časový rozvrh na jednotlivé lekce dle uvážení vyučujícího)

1. Základy ovládání PC
základní části počítače, ovládání klávesnice a myši, pracovní plocha, spouštění a ukončování programů
2. Základy MS Word a MS Excel
základní funkce, vytváření nového souboru, formátování textu, tvorba jednoduché tabulky, kopírování a přenášení textu, používání automatických oprav, tisk, práce se soubory, kalkulace
3. Základy MS Internet Explorer
základní funkce vyhledávání na Internetu, nastavení výchozí stránky a oblíbených položek, historie vyhledávání, používání nápovědy
4. Informační zdroje na Internetu
www stránky institucí poskytujících informace v oblasti zemědělství a potravinářství, jde o vyhledávání informací využitelných pro řízení podniku, uplatnění nových poznatků výzkumu v praxi, environmentální osvětu apod., www.agronavigátor.cz, www.agris.cz, www.agroenvi.cz, www.szif.cz, www.asz.cz, a další
5. MS Outlook
základní funkce, vytvoření, příjem a odeslání zprávy, práce s přílohami, práce se složkami

Skupina B (doporučený rozsah 24 hodin, časový rozvrh na jednotlivé lekce dle uvážení vyučujícího)

1. Konzultace k doplnění znalostí o aplikacích MS Word, MS Excel, MS Internet Explorer a MS Outlook dle potřeby prokázané vstupním testem
2. Informační zdroje na Internetu (jako skupina A)
3. Aplikační programy pro řízení farem
ukázky podnikových manažerských programů, programů pro evidenci půdy, staveb, stáda, práce s demoverzemi těchto programů
Účastníky se doporučuje členit na zájemce o programy pro RV a ŽV.

Skupina C (doporučený rozsah 15 hodin, časový rozvrh na jednotlivé lekce dle uvážení vyučujícího)

1. Informační zdroje na Internetu (jako skupina A)
2. Podnikové manažerské systémy

Základy zemědělského práva a politiky – 6 hodin

Pojetí tématického celku

Vzhledem ke značnému rozsahu dané problematiky se při konkretizaci učiva vyučující zaměří především na seznámení účastníků kurzu se základy obecného a zemědělského práva. Jde o to, aby pochopili základy našeho právního systému, právní sílu jednotlivých předpisů a poznali zemědělský právní systém. Obdobným způsobem je nutno přistupovat k výuce agrární politiky státu a EU. S předpisy vztahujícími se ke cross compliance může vyučující účastníky seznámit na konkrétních případech jejich uplatnění v jiných tematických celcích.

Rámcový rozpis učiva je pro vyučujícího pouze orientační a je nutné ho přizpůsobit potřebám účastníků kurzu na základě jejich zájmu, vývoje legislativy a zemědělské politiky.

Pro vlastníky lesů je zařazeno volitelné téma zahrnující nejdůležitější legislativu k pěstování, těžbě a obnově lesa. O jeho rozsahu a zařazení v učební osnově rozhodne vyučující podle zájmu účastníků kurzu.

Rámcový rozpis učiva

1. Právní systém ČR

přehled právních předpisů, právní síla jednotlivých právních norem a předpisů, právní odpovědnost

2. Obecné právní normy upravující podnikání

obchodní zákoník, živnostenský zákon, občanský zákoník, zákoník práce

3. Právní normy a předpisy upravující zemědělskou výrobu

rostlinná výroba *osiva, hnojiva, speciální kultury apod.*

živočišná výroba *chov zvířat, šlechtění a plemenitba zvířat, krmiva a jejich nezávadnost, veterinární zákon, zákon o ochraně zvířat proti týrání*

ochrana životního prostředí *ochrana vod a ovzduší, nakládání s odpadem*

bezpečnost a nezávadnost potravin *technické požadavky na výrobky, shoda výrobku, hygienické normy, zajištění zdravotní nezávadnosti potravin, zákon o geneticky modifikovaných organismech*

4. Principy agrární politiky státu a její zakotvení

postavení zemědělství v národním hospodářství, právní úpravy vztahu státu a podnikatele v zemědělství, právní úprava podnikání fyzických osob v agrárním sektoru, obchodně závazkové vztahy při podnikání v agrárním sektoru, mezinárodní smlouvy

fondy *PF ČR, PGRLF, SZIF*

5. Právní principy společné zemědělské politiky EU

Volitelné téma

6. Minimum pro vlastníky lesů

úvod do základů pěstování lesů, lesního hospodářského plánování a ochrany lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, a prováděcí vyhlášky, zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, a prováděcí vyhlášky, odborný lesní hospodář - jeho postavení, ustanovování a povinnosti vlastníků lesa k odbornému lesnímu hospodáři, podpora hospodaření v lesích ze strany státu, státní správa lesů, lesní stráž

Zásady bezpečnosti a hygieny práce – 3 hodiny

Pojetí tématického celku

Obsah učiva je zaměřen na získání základní orientace v oblasti legislativní úpravy bezpečnosti práce a požární ochrany tak, aby umožnil účastníkům kurzu kvalifikované rozhodování při organizaci práce v zemědělské výrobě.

Rámcový rozpis učiva

1. Základní právní úprava bezpečnosti práce:

- ustanovení zákoníku práce ve vztahu k bezpečnosti a hygieně práce,
- navazující předpisy (usnesení vlády atd.)

základní povinnosti zaměstnavatele, prevence rizik, vybavení osobními ochrannými pomůckami, vybavení pracovišť a pracovní prostředí, organizace práce a pracovní postupy, rizikové faktory pracovních podmínek

2. Rizikové faktory z hlediska bezpečnosti a hygieny práce při provozování zemědělské výroby

ohrožení hlukem, prachem, vibracemi, biologickými činiteli, osvětlením, teplem, chladem, fyzickou zátěží, monotónní prací a psychickou zátěží

3. Požadavky na bezpečnost práce v souvislosti s používanými technologiemi

v rostlinné výrobě - používání hnojiv, chemických ochranných látek, práce se stroji a zařízeními v technologiích pěstování zemědělských plodin

v živočišné výrobě - ošetřování zvířat, přenos nákaz a nemocí, práce se stroji a zařízeními v technologiích chovu hospodářských zvířat

4. Pracovní úrazy, jejich právní a ekonomické řešení a důsledky

pojem pracovní úraz, evidence a hlášení pracovních úrazů, odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání

5. Základní právní úprava požární ochrany - ustanovení zákona o požární ochraně ve vztahu k povinnostem právnických a fyzických osob

činnosti a objekty se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím, posouzení požárního nebezpečí, povinnosti právnických a fyzických osob

6. Systém norem a jejich požadavky z hlediska bezpečnosti práce a požární ochrany

platnost a závaznost ČSN, okruhy norem týkajících se zemědělské výroby

Ekologické hospodaření, tvorba a ochrana krajiny – 12 hodin

Pojetí tématického celku

Je třeba, aby obsah i rozsah učiva vycházely z odborné úrovně účastníků kurzu s přihlédnutím k aktuálním ekologickým otázkám. Je nezbytné dosáhnout toho, aby si všichni absolventi kurzu osvojili základní ekologické pojmy a vztahy.

Obecné ekologické pojmy se doporučuje objasnit stručně, v míře nutné pro pochopení souvislostí. Hlavní důraz je kladen na vysvětlení funkcí jednotlivých složek krajiny a na zásady hospodaření v souladu s ochranou krajiny. Do probíraných témat je vhodné zařadit informace o světových ekologických problémech souvisejících s probíranými otázkami.

Rozpis učiva je orientační. S ohledem na rozsah témat a omezený počet vyučovacích hodin se doporučuje, aby prezenční výuka byla doplňována samostatnými domácími pracemi. Ověření úrovně poznatků účastníků je vhodné zařadit do vstupního testu.

Rámcový rozpis učiva

1. Základní pojmy

ekologie, ekologická orientace agrární politiky, význam, složky a rysy krajiny a jejich vývoj, potenciál krajiny

2. Krajínovorné faktory

půda - chemizace biosféry, ohrožení rozmanitosti živé přírody, voda - snižování množství chemických látek využívaných v zemědělství, ovzduší - snižování emisí, ovlivňování klimatu

3. Zemědělství a krajina

charakteristika zemědělské výroby, vliv rostlinné a živočišné výroby na krajinu, funkce krajiny (estetická, rekreační, kulturní), význam zeleně a lesů - jejich vodohospodářský, klimatický, půdoochranný, rekreační, imisní filtr, produkce obnovitelné suroviny

4. Ekologické hospodaření

cíle, směry a principy ekologického hospodaření, výrobní postupy šetrné k životnímu prostředí, biopotraviny - podpora zpracovatelských postupů zemědělských produktů (uchování jakosti a ovlivnění zdravotního stavu spotřebitelů), chov zvířat v odpovídajícím životním prostředí

5. Rozvoj venkova

sídelní struktura, program obnovy vesnic, zvyšování ekonomické síly venkova - alternativní zdroje příjmů (přímý prodej výrobků, agroturistika), Program rozvoje venkova 2007-2013

6. Princip trvale udržitelného rozvoje

minimalizace čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin, minimalizace zástavby půdy a negativních zásahů do krajínovorných faktorů, minimalizace odpadů, ochrana přírodního a lidského potenciálu, prosazování postupů šetrných k životnímu prostředí, cross compliance (zásady správné zemědělské praxe, dodržování nitrátové směrnice, atd.)

7. Obnovitelné zdroje energie a její úspory

pěstování a spalování biomasy, výroba a využití bioplynu, solární zařízení, tepelná čerpadla a jejich využití, větrné a malé vodní elektrárny, kogenerace, rekuperace, systémy a ekonomika úspor energie

8. Hospodaření v horských a podhorských oblastech (LFA), chráněných krajinných oblastech a národních parcích

pojmem a vymezení LFA oblastí, požadavky na zemědělskou činnost z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ekologie zemědělství v LFA oblastech

Praxe – 105 hodin

Pojetí tématického celku

Tematický celek praxe má umožnit všem účastníkům osvojení si základních dovedností pro výkon zemědělských manuálních činností a intelektuálních dovedností potřebných k řízení firmy. Jde o řízenou praxi, při níž účastník kurzu vykonává zejména činnosti související s výrobním zaměřením své farmy, či podniku, ve kterém pracuje. Obsah praxe je důležitý především u potenciálních zájemců o podnikání v zemědělství, kteří si zatím neosvojili výkon praktických zemědělských činností a úkonů.

Při řízené praxi vyučující po dohodě s účastníkem stanoví cílový stav dovedností, které si má během praxe osvojit a jeho dosažení v průběhu kurzu sleduje, vzdělávací cíle a průběh praxe je nutno stanovit s ohledem na vegetační období a výrobní zaměření podniku, ve kterém bude praxe probíhat. Základem sledování je deník praxe, kam účastník zapisuje jednotlivé činnosti a dobu jejich výkonu. Deník praxe předloží účastník kurzu komisi u závěrečné zkoušky. Vzor Deníku praxe je přílohou číslo 1 /součástí tohoto projektu.

Praxi může účastník kurzu vykonávat na vlastní farmě nebo zemědělském podniku, může ji vykonávat na smluvně sjednaném pracovišti některé zemědělské organizace nebo ve školním statku. Pokud bude praxe vykonávána na smluvním pracovišti, musí účastník kurzu předložit písemný doklad, že vybraný zemědělský podnik mu praxi umožní. Při konání řízené praxe ve vlastním podniku stačí čestné prohlášení účastníka a předání informace vedoucímu praxe o výrobním zaměření podniku.

Pověřený vyučující provede na ohlášeném pracovišti každého účastníka v průběhu výkonu praxe alespoň jednu kontrolu jejího průběhu. V případě potřeby provede i nezbytnou instruktáž k obsahu praxe. Proto je nezbytné, aby ve smlouvě o poskytnutí praxe účastníkovi kurzu, popř. v čestném prohlášení, byla i doložka o umožnění přístupu na pracoviště zástupci vzdělávacího subjektu. Výlohy spojené s výkonem praxe si hradí účastník kurzu.

Zpracování projektu – 6 hodin

Pojetí tématického celku

Zpracování absolventského projektu je povinnou součástí vzdělávacího obsahu kurzu. Jeho úspěšná obhajoba je navíc nezbytným předpokladem k získání osvědčení o absolvování kurzu. Má prokázat, že účastník umí zpracovat projekt cílený na inovaci a zefektivnění stávající výrobní činnosti nebo na zavedení nové zemědělské výroby, např. na novou podnikatelskou aktivitu v oblasti jeho výrobního zaměření. Pokud účastník nechce zpřístupnit konkrétní údaje o své farmě nebo zveřejnit svůj budoucí podnikatelský záměr, mohou být zadávací údaje v projektu pozměněny nebo vyučující může účastníkovi zadat vzorový projekt.

V tématickém celku zpracování projektu vyučující nejprve účastníka seznámí se zásadami tvorby, monitoringu a vyhodnocení projektu. Předpokládá se, že projekt bude zpracován na PC. Pro vlastní zpracování projektu nebudou využívány hodiny určené pro prezenční studium. Vyučující-zadavatel projektu vyhlásí konzultační hodiny, ve kterých mohou účastníci získat požadované informace pro zpracování projektu. Projekt má obsahovat podnikatelský záměr, materiální, technické a finanční zabezpečení projektu a vyhodnocení, včetně očekávaných efektů z jeho realizace. Předpokládaný rozsah projektu je 10 - 20 stran. Součástí projektu je písemné vyjádření účastníka, že projekt zpracoval samostatně. Obsahovou náplň projektu vyjadřuje příloha č. 2.

Rámcový obsah učiva

1. Zásady zpracování podnikatelského projektu

podnikatelský záměr, stanovení priorit, projektová studie, sběr dat a informací, analýza charakterizující problémy, soulad se státními a regionálními strategiemi, zabezpečení

projektu, partneři, prostředky na realizaci (technické, materiální, personální, finanční), SWOT analýza (silné a slabé stránky, příležitosti, rizika a ohrožení), sledování realizace projektu (monitoring), hodnocení projektu (očekávané finanční a jiné efekty, vliv projektu na životní prostředí)

2. Zadání absolventského projektu

základní struktura projektu: informace o farmě, popis projektu (název, kde, co, jakým způsobem, kdy a za kolik chceme dosáhnout, formální úprava projektu, způsob realizace (vytvoření materiálně technických podmínek a zajištění finančních zdrojů), analýza

6. Vzdělávací subjekty, organizační garant a lektori

Vzdělávací subjekty tvoří střední školy, ve kterých je zaveden a zároveň naplněn žáký některý z dále uvedených oborů:

- 4151H/011 Farmář,
- 4151H/007 Zemědělec, hospodyňka,
- 4151H/01 Zemědělec - farmář,
- 4141L/007 Zemědělský podnikatel,
- 4141M/01 Agropodnikání.

Vybrané školy musí dále splňovat tyto podmínky:

- vytvářet vhodné podmínky pro realizaci resortního odborného vzdělávání a disponovat lektory s odbornou kvalifikací,
- vlastnit potřebné výukové, popř. stravovací a ubytovací kapacity,
- disponovat materiálně technickým vybavením podle odborného zaměření vzdělávání,
- být dopravně dostupné účastníkům vzdělávání.

Organizačním garantem je **Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 75, Praha 2.**

7. Použité metody a prostředky

Výukové metody zvolí vyučující podle vybraného odborného obsahu jednotlivých tématických celků a podle odborné úrovně skupiny účastníků. Doporučuje se použít těchto vzdělávacích metod:

- přednášku pro úvod do jednotlivých teoretických celků,
- trénink, cvičení pro získání dovedností v obsluze moderní zemědělské techniky a PC, při tvorbě plánů, řešení konkrétních úkolů pomocí zemědělských programů a další,
- diskusi pro řešení problémových úkolů a pro hodnocení zadaných úkolů,
- řešení projektů,
- rozhovor pro individuální konzultace,
- řízenou praxi.

Vyučující v přiměřené míře použije didaktické prostředky využívané pro výuku žáků v zemědělských oborech. Pro zvýšení efektivnosti vzdělávacího procesu využije moderní didaktickou techniku jako je video, zemědělský software, Internet, elektronickou poštu pro vzájemnou komunikaci s účastníky, e-learning apod.

8. Studijní materiály

Seznam studijních textů a ostatních studijních podpor, které budou účastníkovi poskytnuty, nebo které si musí pro úspěšné dosažení studijních cílů opatřit, stanoví příslušný vzdělávací subjekt ve spolupráci s organizačním garantem programu.

9. Organizační a technické zajištění vzdělávací akce

Kurz se bude konat zejména v zimních měsících v období mimo zemědělské sezónní práce. Seznam vybraných vzdělávacích subjektů, které kurz realizují, je k dispozici na webových stránkách Ministerstva zemědělství, v Zemědělských agenturách a na regionálních pracovištích Agrární komory České republiky. Vzdělávací subjekt podle možností zajistí účastníkům kurzu stravování, popř. ubytování. Dopravu si každý z účastníků zajistí samostatně.

Celková časová dotace kurzu činí minimálně 300 vyučovacích hodin včetně řízené praxe. Závěrečná zkouška je organizována nad rámec celkové časové dotace kurzu. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Při prezenčním studiu se probere především učivo společně všem účastníkům. Hlubší poznatky, popř. dovednosti, využitelné ve specifickém zaměření své zemědělské výroby, získá účastník formou řízeného samostudia (doporučená literatura, individuální konzultace, e-learning apod.). Pro sledování průběhu domácí přípravy se doporučuje zadávat účastníkům kurzu kontrolní práce. Pro prezenční formu studia je vhodné zpracovat a předat účastníkům časový rozvrh učiva jednotlivých tematických celků. Z vážných důvodů lze omluvit absenci účastníka tak, aby účast v teoretické přípravě činila minimálně 75 %.

Vzdělávací subjekt pověřený organizováním kurzu vede o výuce přehled formou třídní knihy. Přijetí do kurzu provede na základě písemné přihlášky uchazeče. Forma a obsah přihlášky nejsou stanoveny.

Na začátku kurzu zadává vyučující účastníkovi kurzu vstupní test, jehož součástí je také ověření znalostí práce s PC. Ověření může být provedeno formou dotazníku nebo zadáním vhodně volených úkonů obsluhy PC. Výsledek testu slouží vyučujícímu k získání informace o odborné úrovni účastníků kurzu a následně pro stanovení pojetí výuky tematického celku a konkrétního rozpisu učiva.

Závěrečná zkouška je organizována formou komisionální zkoušky. Komise je 3 členná a jmenuje ji ředitel vzdělávacího subjektu. Jedním jejím členem může být zástupce zemědělské praxe nebo zemědělské profesní instituce. Výsledek závěrečné zkoušky je zaznamenán v protokolu o závěrečné zkoušce.

Závěrečná zkouška sestává ze dvou částí: z teoretické zkoušky a z obhajoby zadaného absolventského projektu. Teoretická zkouška sestává z písemného testu v rozsahu minimálně 70 otázek. Otázky zpracuje vzdělávací subjekt s přihlédnutím k probranému učivu. Otázky testu jsou zpracovány uzavřenou formou. Ke každé otázce jsou zpracovány tři nebo čtyři odpovědi, z nichž jedna je správná. Čas pro zpracování odpovědí je **120 minut**.

Jednotlivé části závěrečné zkoušky jsou hodnoceny stupněm prospěl – neprospěl. K hodnocení prospěl musí v teoretické části účastník správně zodpovědět nejméně 70 % otázek. Obhajobu projektu uchazeč koná před zkušební komisí. Doba obhajoby nepřesáhne **30 minut**.

Závěrečnou zkoušku úspěšně vykoná uchazeč, který je z obou částí hodnocen stupněm prospěl. Pokud uchazeč z některé části zkoušky neprospěje, vykoná z ní opravnou zkoušku. Termín opravné zkoušky stanoví ředitel vzdělávacího subjektu s ohledem na potřeby uchazeče.

Prezenční výuka se zpravidla organizuje v několika soustředěních. Počet soustředění není závazně stanoven. Časové rozložení studia vytvoří účastníkům kurzu prostor pro samostudium, zpracování projektu a přípravu na závěrečnou zkoušku. Podnikatelský projekt je jim zadán nejpozději do poloviny plánované doby studia.

Při sestavování plánu jednotlivých soustředění se přihlíží k didaktickým zásadám, dopravním možnostem účastníků, volnému času vyučujících, volné kapacitě pracovišť, na kterých probíhá praxe apod.

Pro individuální přípravu účastníků vypisuje vzdělávací subjekt konzultační hodiny. Zejména je vhodné stanovit dostatek konzultačních hodin před konáním závěrečné zkoušky. Doporučuje

se ke konzultacím využívat moderní přenos informací, např. elektronickou poštu, Internet apod.

Vzdělávací program Kurz pro výkon obecných zemědělských činností v rozsahu 300 hodin lze absolvovat v závislosti na tom, zda uchazeč o minimální zemědělskou kvalifikaci již od roku 1990 absolvoval některý obecně zaměřený zemědělský rekvalifikační kurz, nebo se pro výkon zemědělských povolání a činností rekvalifikuje poprvé. Celkový rozsah vzdělávacího programu musí činit alespoň 300 hodin, viz platná směrnice MZe.

Podle výše uvedeného vzdělávací subjekt organizuje kurz buď jako:

Celý vzdělávací program v rozsahu 300 hodin určený těm účastníkům, kteří doposud neabsolvovali žádné zemědělské vzdělávání

nebo

Doplňkový vzdělávací program (zkrácená délka), který je určen pro účastníky, kteří již absolvovali některý zemědělský rekvalifikační kurz např.:

- Projekt vzdělávání **Kurz pro zemědělské činnosti**, schválený IVV MZe ČR, č.j. 191/01-100 ze dne 6. 6. 2001 nebo kurz s ním srovnatelný (zimní zemědělská škola apod.).

Doporučený postup doplnění na požadovaných 300 hodin:

Vzdělávací subjekt stanoví hodinový rozsah doplňkového rekvalifikačního programu podle předloženého osvědčení z dříve absolvovaného kurzu. Zkrácená délka je stanovena jako rozdíl mezi studiem v rozsahu 300 hodin a délkou studia uvedenou na osvědčení dříve absolvovaného kurzu. Rozsah doplňkového rekvalifikačního programu však nesmí být v teoretické výuce nižší než 60 hodin. Při předložení více platných osvědčení se pro výpočet zkrácené délky studia využije pouze jedno.

- Projekt **Kurz pro výkon obecných zemědělských činností v rozsahu minimálně 150 hodin**, schválený MZe č.j. 32 638/2004-13020 ze dne 22. 9. 2004

Doporučený postup doplnění na požadovaných 300 hodin:

Vzdělávací subjekt provede úpravu doplňkového programu podle dopisu MZe **Změny obsahu a rozsahu rekvalifikačního kurzu** č.j. 39159/2007-15010 ze dne 19.10.2007 započítá původně absolvovaný 150 hodinový kurz a v doplňkovém programu provede navýšení vyučovacích hodin tak, aby celkový součet činil 300 hodin. Z toho 8 – 16 vyučovacích hodin bude organizováno formou teoretické přípravy zaměřené na inovaci znalostí (problematika plnění požadavků cross compliance apod.) Zbytek hodin bude účastník konat řízenou praxi za podmínek stanovených v tomto vzdělávacím projektu. Nedoporučuje se nechat účastníka zpracovávat další absolventský projekt. Obsah závěrečné zkoušky bude zaměřen na ověření inovací znalostí získaných v teoretické přípravě.

V případě nejasnosti rozhoduje o započítání předchozího vzdělání příslušný odbor Ministerstva zemědělství.

Specifikaci kurzu v osvědčení o splnění minimální zemědělské kvalifikace se doporučuje vyplnit podle uvedených vzorů.

V případě využití níže uvedených původních vzorů kurzu, je nutno tyto přizpůsobit současnému Vzdělávacímu programu – Kurz pro výkon obecných zemědělských činností č.j. 35271/2010–13090.

Vzor části osvědčení pro absolvování celého vzdělávacího programu:

Kurz pro výkon obecných zemědělských činností
rozsah 300 hodin

Rekvalifikační vzdělávací program schválilo Ministerstvo zemědělství
č.j. 37061/2008-18010 dne 2.10.2008

Vzor části osvědčení pro absolvování doplňkového rekvalifikačního programu navazujícího na kurz organizovaný IVV MZe ČR:

Kurz pro výkon obecných zemědělských činností

celkový rozsah 300 hodin

podle Rekvalifikačního vzdělávacího programu schváleného Ministerstvem zemědělství č.j. 37061/2008-18010 dne 2.10.2008 v rozsahu xx*) hodin a Projektu vzdělávání Kurz pro zemědělské činnosti schváleného IVV MZe ČR Praha č.j. 191/01-100 dne 6.6.2001 v rozsahu 90 hodin absolvovaného dne xx.xx.xxxx v SOU.....

Pozn.: *) udejte skutečnou hodinovou dotaci doplňkového rekvalifikačního kurzu, která činí rozdíl mezi počtem 300 hodin a hodinovou dotací uvedenou na osvědčení původního kurzu, nejméně však 60 hodin.

Vzor části osvědčení pro absolvování doplňkového rekvalifikačního programu navazujícího na kurz organizovaný MZe č.j. 32 638/2004-13020 ze dne 22. 9. 2004:

Kurz pro výkon obecných zemědělských činností

celkový rozsah 300 hodin

podle Rekvalifikačního vzdělávacího programu schváleného Ministerstvem zemědělství č.j. 37061/2008-18010 dne 2.10.2008 v rozsahu xx*) hodin a projektu Kurz pro výkon obecných zemědělských činností v rozsahu minimálně 150 hodin, schváleného MZe č.j. 32 638/2004-13020 dne 22. 9. 2004 absolvovaného dne xx.xx.xxxx v .....

Pozn.: *) udejte skutečnou hodinovou dotaci doplňkového rekvalifikačního kurzu, která činí rozdíl mezi počtem 300 hodin a hodinovou dotací uvedenou na osvědčení předchozího kurzu,

10. Finanční zajištění akce

Náklady na uspořádání kurzu hradí jeho účastníci. Kalkulaci provede vybraný vzdělávací subjekt na základě prokazatelných nákladů. Účastníkům, kteří absolvují doplňkový rekvalifikační program, stanoví vzdělávací subjekt výši úhrady s ohledem na skutečný rozsah studia.

11. Hodnocení vzdělávací akce

Na závěr provede pověřený vyučující s účastníky kurzu vyhodnocení jeho průběhu a odborné úrovně. Zjištěné poznatky s krátkým hodnocením kurzu zašle do 30 dnů po jeho skončení organizačnímu garantovi (ÚZEI). Spolu s hodnocením kurzu zašle organizačnímu garantovi také protokol o závěrečné zkoušce, zpracovaný podle vzoru uvedeného v příslušné Směrnici Ministerstva zemědělství.

Náměty a připomínky, které mohou zlepšit úroveň vzdělávání, se promítnou do dalších běhů kurzu.

Příloha číslo 1: Vzor Deníku praxe účastníka kurzu

Příloha číslo 2: Obsahová náplň závěrečného projektu účastníků kurzu